

3. SZÁM.

abadult el?
ember-fej is
— Pfeifer
zt közölni
erezménye
esz; s ha a
okát, mint
m. A zenei
beli kérés
azonban a
fejlődésben
— Több
et itt egyen-
nem közöl-

: Hatvani

: Hatvani

utatva a

gyes ada-
bácsi.

hez.

zeledvén,
amaz elő-
lejár, szi-
őbb meg-
ése fenn-

:
40 kr.
80 kr.
60 kr.

küldésére
haszná-
z, Buda-
eum-épü-

atala.

eum-épület.
társulat.

KIS LAP

EGY KIS PONT. (Lásd a 215. lapon.)

XXX. kötet, 14. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. április 4-én.

A SZÁZ ESZTENDŐS LÁDA.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

ERNŐ }
DEZSŐ } testvérek.
BORBÁLA, gazdasszony.
JANIKA }
ZSUZSIKA } unokái.

Történik egy nagy teremben. Egyszerű, falusias butorok. Jobbra is, balra is ajtó. Középen asztal és székek. Hátnál a falnál egy ócska nagy láda.

Első jelenet.

Ernő. Dezső.

Ernő (bejön s a fel s alá járkáló Dezsőt nézegeti.) No's, micsoda nagy dologban törőd a fejedet? Ugy el vagy mélyedve, mintha leczkét tanulnál.

Dezső. Az kellene még! Ennél okosabbra gondolok.

Ernő. Képzelem. És mi az?

Dezső. Még nem tudom... azaz tudom, hogy mit akarok, de azt nem tudom, miképen.

Ernő. Halljuk! Talán nekem is jut eszembe valami.

Dezső. Az nagyon jó volna. Hát nézd csak: azon töröm a fejemet, hogyan tudnám ezt az öreg Borbála asszonyt és két kis unokáját amugy igazán megijeszteni?

Ernő. Megijeszteni? De ugyan minek?

Dezső. Hát csak hogy multságunk legyen. Olyan nevetségesek, mikor oly rettentően szepegnek a nagy semmitől.

Ernő. Az meglehet, de multságának mégsem való az, hogy másokat riasztgassunk.

Dezső. Mindjárt tudtam, hogy effélével fogsz előállani. Ha rajtad állana, az ember halálra unatkoznék.

Ernő. Én biz' egy csöppet sem unatkozom itt. De hát gondold meg, hogy szüleink a husvéti szünidőre küldtek ide a jó bácsihoz, hogy pár napig a jó szabad levegőn legyünk... itt nagyon szívesen fogadtak, ez a jó Borbála asszony pedig mindenben keresi a kedvünket. Ma is milyen pompás pogácsát sütött.

Dezső. A pogácsa jó volt, az már igaz.

Ernő. Zsuzsika és Janika pedig kedves kis gyermekek, ők is kedvünkben járnak, és te most ezért rosz tréfát akarsz rajtok elkövetni.

Dezső. Dehogy roszat... hiszen csak tréfa lenne. Ne legyenek olyan nevetségesen félénkek, babonások. Minden zugban holmi kisértetet látnak.

Ernő. Azon nem kell olyan nagyon csodálkozni. Ilyen faluhelyen sokat mesélnek holmi régi boszorkányos meséket, az egyszerű emberek el is hiszik, a gyermekek sokszor iskolába sem járnak, hát nem is tudhatnak annyit mint mi.

Dezső. Épen azért szeretnék neki egy kis leczkét adni, ne legyenek olyan ostobák, ne higyenek el mindenféle mesebeszédet. Épen most voltak itt... hallottad volna csak, milyen bolondos meséket beszélt Borbála asszony erről az ócska kastélyról... bizonyosan te is boszankodtál volna.

Ernő. Épen nem. Én nagyon szeretem a meséket, régi történeteket.

Dezső. Talán még el is hiszed!

Ernő. Elhinni, — az már egészen más.

Dezső. No már akkor hogy szeretheted, ha el nem hiszed? Aztán nem boszantó-e az, mikor Borbála asszony meg a

két kicsi minden kis zörejre halálosan megijed, vagy például nem mer közel menni ahhoz az ócska ládához...

Ernö. A ládához? Ugyan miért?

Dezső (gunyosan.) Hja, annak rettenetesen borzasztó historiája van. Épen most beszélte el. Zsuzsika és Janika szinte zöldek lettek félelmökben.

Ernö. Hát micsoda félelmes van ebben a szegény ócska ládában?

Dezső. Az, hogy egyszer valamikor szörnyű dolog történt benne. Ennek a kastélynak réges régen, vagy száz esztendővel ezelőtt, volt egy derék ura, annak pedig egy gonosz fiatal rokona. A gonosz persze életére tört a jó öregnek és egyszer ki akarta rabolni. Ez a szerencsétlen láda akkor is itt állt, akkor is üres volt és az a gonosz belebujt, hogy majd éjjel előjöjjen... de....

Ernö (nevetve.) A többit tudom. A láda teteje lecsapódott, a gonosz nem tudta kinyitni, megfult, meghalt. Régi história ez, beszélik vagy ezer helyen, pedig aligha csak egyszer megtörtént, itt pedig bizonyosan nem.

Dezső. Persze hogy nem! Magyaráztam nekik, hogy az csak olyan mese, de még ha megtörtént volna is, hát ez a szegény ócska láda azért nagyon ártatlan jószág. Szentül esküdözött, hogy annak a gonosznak a lelkemost is ebbe a ládába jár.

Ernö (nevetve.) Mulatságos babona. Egy elátkozott lélek az ócska ládában!

Dezső. Ugy-e nagy bolondság? De hiába magyaráztam neki, nem hallgat az okos szóra. Azért hát rá akarok ijeszteni.

Ernö. Az ugyan gyönyörű módja a gyogyításnak.

Dezső. Igen is, az. Mert ha majd látja hogy az a rettenetes valami, amitől félt, én voltam, meggyőződik babonasága oktan voltáról.

Ernö. Az még kérdés. Aztán ez veszedelmes is egy kicsit. Az ilyen félénk embereknek még bajuk is eshetik ijedtékben.

Dezső. Oh, nem hajtom ám én tulságba a tréfát.

Ernö. De a bácsinak sem lesz kedvére...

Dezső. A bácsi nincs is itthon, holnap pedig én magam mondom el neki s tudom, még ő fog legjobban nevetni.

Ernö. Az nem olyan bizonyos. Szereti a jó öreg Borbála asszonyt, a ki hűséges cselédje; okvetlenül nagyon sajnálná, ha valami baja esnék. Azért hát legjobb lesz, ha abba hagyod az egészet.

Dezső. Jól van no... ha már annyira ellenedre van, hát legyen a te kedved szerint.

Dezső. Ez már okos beszéd. Jöjj velem, a bácsi szobájában igen szép könyvek vannak, majd olvasgatunk. (El.)

Ernö. Megyek mindjárt. (Nagyot nevet.) Várhatsz! Majd én könyvekkel unalmaskodom, mikor jó tréfát főzhetek ki amin nevethetek. Ráhagytam, hogy nem csinállok semmit, mert utoljára még képes lenne oda állni a vén Borbála és ostoba kis unokái mellé, hogy védelmezze őket... Akkor pedig el volna rontva az egész tréfa. Csak tudnám, mit csináljak. (Gondolkozik.) Ahá! Tudom már! Nagyon jó, hogy elbeszéltek ennek az ócska ládának a történetét, épen ezzel tréfálom meg őket. Belebujtok a ládába... csakhogy nekem lesz ám

eszem, hogy a zár be ne csapódjék. (Próbálgatja a láda fedelét.) Csakugyan... nehéz és becsapódik... ezen majd segítünk... ezt a botot magamhoz veszem, és föltámasztom vele a láda fedelét, úgy hogy véletlenségből sem csapódhatik be egészen. Nagyon jó gondolat! Hallom épen jönnek... gyorsan be a ládába. (Belebuvik és magára huzza a láda fedelét.)

Második jelenet.

Dezső, Borbála, Janika, Zsuzsika.

Borbála. Elég volt a szaladgálásból, kedveseim. Már esteledik.

Zsuzsika. Igen sötét van... én pedig úgy félek a sötétben.

Borbála. Mindjárt gyertyát gyújtunk. (Meggyújtja az asztalon lévő gyertyát.)

Janika. Milyen kár, hogy a nap este leszáll! Ugy-e nagymama?

Borbála. Bohó vagy, kis fiam! Azt a jó Isten bölcsen rendelte úgy, hogy napi munkánk után pihenjünk.

Zsuzsika. Igen, de mikor olyan rossz sötétben lenni. Csak legalább a nagyságos ur itthon volna! Mikor jön haza?

Borbála. Ugy hiszem, holnap. (Az asztal mellé ül és varr.)

Janika. Magam is jobb szeretem, mikor itthon van... tudja Isten, akkor mindjárt bátrabb vagyok.

Borbála. Persze, nem is igen bátorságos, mikor csak öreg asszony és csupa gyerek van a háznál.

Zsuzsika. De itt vannak a városi urfiak... azok már nem gyerekek.

Borbála. Nem ám, de annál rosszabb... Az Ernő urfiról nem mondom, az derék, okos fiu. De a másik bizony még

szerencsétlenséget hoz ránk, nem hiszi a mi régi historiánkat, csufolja a szellemeket!

Zsuzsika. Igen, ma délután is hogy csufolódott.

Janika. Az ám! Ezek a városi urfiak borzasztóak... nem félnek semmitől!

Zsuzsika. Pedig így esténként az ember soha sem tudja, mi történik, ugye nagymama.

Borbála. Nem bizony!

Janika. Csak valami gonosz kísértet ne jöjjön! Ha rabló jön, akkor... no akkor is félnek egy kicsit, de szembe szállnék vele!

Borbála (megöleli.) Derék fiu vagy Janikám.

Dezső (kissé fölemelve a láda fedelén.) Itt az ideje, lesz most mindjárt riadal! (Leereszti a fedelet és fájdalmasan, hosszan sohajt.) O...o...óh!

Zsuzsika (ijedten.) Mi volt ez? Hallotta, nagymama?

Borbála. Nem én. Mi volt az?

Janika. Én is hallottam... mintha valaki nagyot sohajtott volna.

Dezső (a ládából.) O...o...óh!

Borbála (ijedten.) Csakugyan... most én is hallottam.

Janika (Zsuzsikával együtt a nagymamához bujva.) Onnan hallatszik... a nagy ládából!

Borbála. Oh, az az elátkozott láda! Mért is nem engedi a nagyságos ur tüzre dobni! Oh Istenem! (Ujra hallatszik a sohajtás. Mindnyájan rémülten néznek a láda felé.)

Janika (reszkető hangon.) Nagymama nézze... a láda fedele nincs egészen

lecsukva... én lecsukom... le én...
akkor ki nem jöhet a kísértet.

Borbála. Igen... de hátha... míg
oda mégy... oh jaj!

LÁBBADOZÓ BETEG. (Lásd a 220. lapon.)

Janika (neki-neki indul, aztán hirtelen a
ládához fut és erősen ráveti magát. Nagy
csattanás hallatszik.) Be van csukva! Most

már ne féljen nagymama, csak a kulccsal
lehet kinyitni.

* **Dezső** (a ládában.) Nyissák ki!

Zsuzsika. Valami szól a ládából!
Jaj jaj!

Borbála (megfogja a gyermekek kezét.)
Fussunk innen!

Dezső (a ládában.) Ne fussanak! Nyissák ki! Megfulok! Segítség! Én vagyok itt, Dezső!

Borbála (az ajtóban megállva.) Mintha valóságos hang volna.

Janika. Igen, azt mondja, »Én vagyok itt, Dezső.«

Dezső (a ládában.) Én hát! Nyissák ki gyorsan!

Borbála (kétkedve.) Csakugyan hasonlít a hangja egy kicsit a Dezső urfiéhoz... hátha mégis...

Zsuzsika. Jaj, nagymama! Ki ne nyissa, ki ne bocsássa azt a borzasztó kísértetet! (A ládából még gyöngye sohajtás hallatszik, aztán esönd.)

Janika. Már nem hallani semmit. (Figyelnek.)

Borbála. Nem hallok semmit. Jaj de jó, hogy föl nem nyitottam! Ki tudja, milyen borzasztóságot értünk volna meg!

Harmadik jelenet.

Voltak. Ernő.

Ernő. No's, mi történt itt, hogy olyan ijedten állnak az ajtóban?

Borbála. Volt is ám okunk rá!

Zsuzsika. Volt bizony! Megjelent a kísértet ott... a százesztendős ládában.

Ernő (mosolyogva.) Bohó vagy, Zsuzsika. Kísértet nem létezik.

Janika. Már pedig itt volt... beszélt is... azt mondta, hogy ő Dezső.

Borbála. Ugy van... és majd rászédett, hogy kibocsássam.

Ernő. Dezső! Óh boldogtalan! Most már értem. (A láda felé indul, de a többiek megfogják.) Eresszenek! (Kiszabadítja magát.)

Borbála. Jaj, az Istenért! Ránk szabadítja a veszedelmet!

Ernő (fölnyitja a ládát.) Ugyan legyen eszök! Hiszen Dezső van itt... elrejtőzött... Dezső! Kelj föl!... Elájult... talán meg is fult. (Kiemeli Dezsőt míg a többiek ijedten az ajtóhoz futnak.)

Janika. Csakugyan... mintha Dezső urfi volna.

Ernő (türelmetlenül.) Ó hát! Gyorsan... segítsenek... hozzanak friss vizet... eczetet!... (Zsuzsika és Janika kiszaladnak.)

Borbála. Csakugyan a Dezső urfi... nem értem... ez már furcsa. (Oda megy és Dezsőt egy székre teszik.)

Zsuzsika (visszatérve.) Itt az eczet!

Janika (szintén.) Itt a víz!

Ernő (fecskendezi, dörzsöli az eczettel, vízzel Dezső arcát.) Már kezd mozogni... fölnyitja a szemét... hála Istennek... magához tér.

Borbála (álmélkodva.) Soha ilyet! Ki hitte volna!

Dezső (nagyot lélekzik és szétnéz.) Élek még? Már azt hittem, oda veszek abban a ládában... te mentettél meg, ugy-e Ernő?

Ernő. Én hát. De mit kerestél ott a ládában?

Dezső. Hát... tudod... rá akartam ijeszteni Borbála asszonyra...

Borbála. No, ezt el is érte, mert úgy megijedtem, hogy majd meghaltam.

Zsuzsika }
Janika } Én is!

Dezső. De mégsem annyira, mint én. A láda födele egyszerre lecsapódott, a bot, mellyel föltámasztottam, eltört, be voltam csukva és hiába kiabáltam, nem merték fölnyitni... fulladozni kezdtem s már azt hittem, ott halok meg.

Borbála. Uram Teremtőm! Ha én azt tudtam volna! De mikor úgy meg voltunk ijedve! Persze, most már látom, hogy bolondság volt az az ijedezés.

Dezső. Én pedig látom, hogy oktalanság volt az ijesztgetés. Rosz tréfa volt, de nem is teszem többször.

Janika. Én sem hiszem el többé, hogy kísértet van a ládában.

Ernö. Most örülünk, hogy baj nem lett s jövőre kiki okuljon.

Borbála. Meg is teszszük mindnyájan. Most pedig menjünk vacsorálni, jó sült mellett kiheverjük a nagy ijedelmet.

(A függöny legördül.)

EGY KIS PONT.

(Képpel a czímlapon.)

ÉVIKE és **Anikó,**

Jöjjetek be!

Ez itten a földgolyó,

A földteke; —

Azaz: hogy csak piczi mása,

A nagyak parányi társa.

Ez az északi sarok,

Az a déli —

S most érdekést mutatok,

Anka, Évi:

Nézzétek szép Magyarhont!

Hol?... Hát itt... ez apró pont!

RABSZOLGA ÉLET.

(Amerika közel múltjából.)

-- Elbeszéli egy öreg ültetvényes. —

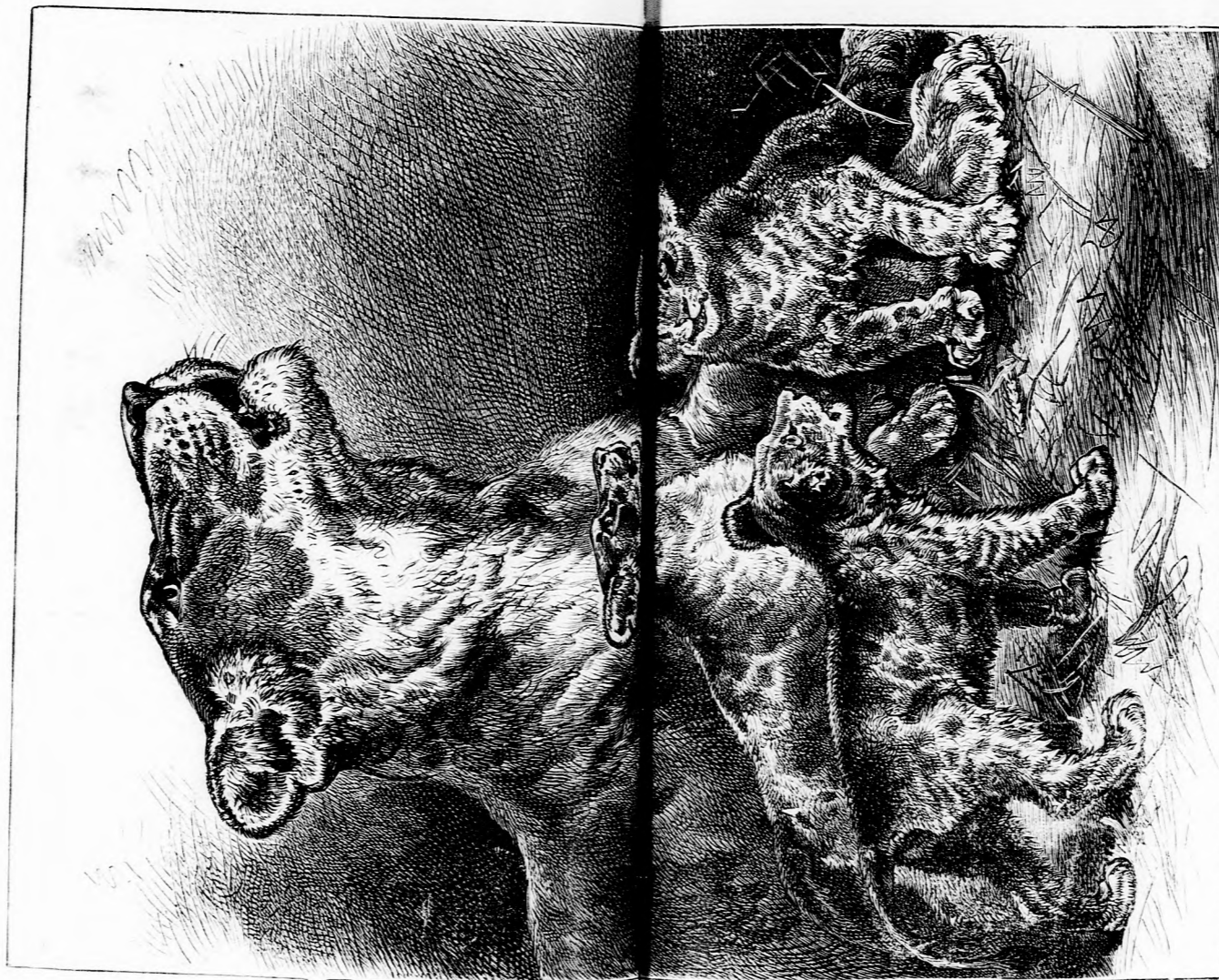

PA, kérlek, mesélj nekünk egy mesét. Mesélj valamit egy megszökött néger rabszolgákról! mondák a gyermekek.

— Már szinte el is felejtettem, hogy voltak valaha megszökött néger, felelé az apa. Szerelmes Istenem, de csak régen is volt az! Már egy egész nemzedék létezik harmincz éven alóli emberekből, akik semmit sem tudnak a rabszolga-életéről. Ritkán beszélünk erről mi öregek a mi gyermekeinknek. Gyakran emlegetjük a kis feketékkel üzött apró tréfáinkat, s hogy milyen jó volt hozzánk az öreg Peggi néni és hogy kergetőltünk Big-Bennel és Virgillel és Samu bácsival, előhozakodva egy-egy rémhistoriával, melyet nekünk mesélni szoktak. De maga a rabszolgaság alig jött szóba közöttünk. Mind ezek a feketék a család tulajdonai voltak és így is éltek velünk. Ez mind. Valamennyien egy csomóban voltunk és magától értetődött, hogy ha a fiuk közül valamelyik megházasodott és külön letelepedett, hát övé lett a kis Dave és Buck meg a fekete Daut és a Sally néni, mert jogot formált hozzájuk, ők meg jogot öhozzá. És Tavy kisasszony még kicsi korában válogatta ki a maga alattvalóit és senki sem kérte számon Tipet vagy Sindarát, mert ezek a feketék őt illették. És ezt tudták jól, a nagy és kis feketék, és büszkék is voltak rája, és kiváló érdeklődéssel nézték az ifjakat, kik Tavy kisasszony köré sorakoztak. Sőt tanácsukat is mer-

ték adni és zajosak voltak kedvenceik dicséretében. Ez helyesen is volt így és természetes, mert míg Tavy kisasszony a maga férjét választotta, a feketék meg a gazdájukat választották. És ez jó volt mindnyájára nézve. Öreg Peggi néni valóságos orákulum volt úgy a maga módja szerint. Kicsi volt, vén és ráncos, és folyton a kandalló mellett pipázott és sohasem beszélt sokat. Csak ült-üldögélt, himbálózva előre és hátra és hallgatva a gyermekeket: a feketéket és a fehéreket vegyest. Mert ő mind gyermekeknek szólította azokat, akik ötven éven alul voltak. Csak elvétve dünnyögött egyet vagy rázta a fejét és mondá: »Ezt ne tedd, gyermekem. Jobban gondold meg mit beszélsz, jobban gondold meg. Halottam a mult éjjel a vén kuvikot. Beszélt hozzá, aztán titokzatos szavakkal mormogott, mintha ezek volnának azok, amelyeket a vén bagoly mondott neki. Peggi néni hitte a békát, kígyót, baglyot és denevért, a macskát, csigát, tücsköt és bogarat. Mindezek fölé valami bűvös titok fátyolát vont és ezért ezeket az állatokat mind meg kellett kimélnünk és

barátságosan bánni velök, különben, úgy hitték, nagy szerencsétlenség éri a házat. Honnan vették honnan nem ezek az öreg

négerek mind ezt a babonás dolgokat, azt senki sem tudja biztosan. Ilyen babonások voltak minden időben és országban. Ezek

a régi időkből való négerek nagyszerű boszorkánymesterekké váltak volna, ha léteztek volna boszorkány-iskolák. A

jó öreg fekete volt és a gyermekek nagyon szerették. Jó lábbon állt a szellemekkel és jártas volt a temetőben, és kezét szorított a lidérczczel. S hogy elérkezett a szabadság, szárnyára eresztette a készletét, és szerzett magának pápaszemet s egy hosszú fülü csacsit és így ügetett sátorról sátorhoz éjjel és nappal, Samu orvosnak nevezve magát, s kijelentve, hogy fájának minden betegségét kígyógyítja a ráolvasásnak csodálatos módjával. A mesterségéhez szükséges eszközöket egy szurtos kis zsákban maga előtt tartotta és ő volt a legmulatságosabb alak az orvosok között, a milyenre valaha csak emlékeztek. Őt dollárt adnék érte, ha rajzban bírnám, amint javas czókmókjával vagy husz évvel ezelőtt összebarangolta a vidéket.

ÉNEK-LECKE. (Lásd a 220. lapon.)

De a kis gyermekek megszökött négerekről kívántak hallani mesét. Sohasem láttam szöktében négert. Láttam, miután már megfógták, vagy a midőn a maga jószántából jött vissza. Mi fiuk és lányok borzasztóan féltünk tőle.

természetükkel járt ez és jár még most is. Olyan faj volt ez, mely szerette a borzasztóval határos csodákat. Samu bácsi egy

Nagyon ritkák voltak a szökevények ezen a vidéken. Én nem is emlékszem, csak egyre, és ez mihamar ki volt gyógyítva

ebbeli hajlamából, mert midőn vissza jött haza, a gazdája ismét elüzte és addig kényszerítette hogy az erdőben maradjon, míg egészen megjuhászodott és kérve kérte gazdáját, maradjasson otthon. Sohasem hittem volna, hogy tölem is szökjék el néger. De mégis volt egy. A mi feketéink hívek voltak hozzánk. Ugy képzeltem legalább, mert mi is hívek voltunk ő hozzájuk. Mari, a mi eselédünk, dajkálta első gyermekeinket és ezek szerették is őt. Egy szomszédban lakó ur birta rabszolgakép az ő férjét és mert ez nagyon makacs néger volt, nem igen férték meg egymással. Egy szép éjjelen az erdőbe vagy más valahová szökött el és oda is maradt. Hanem idővel a gazdája megsokalta és jutalmat tűzött ki az elfogójának. De ennek sem volt eredménye. A rendőség bejárta birtokomat éjjelenként; mert élt a gyanupörrel, hogy Mari vette oltalmába a szökevényt és magam is ezt gyanítottam, de Andersont, így hitták a hűtelen rabszolgát, még sem lehetett kézre keríteni. Én nem szerettem ezt a négert, de Mari hü volt és szelid; könnyekkel szemében kért, hogy váltanám magamhoz Andersont. Fölkerestem tehát a gazdáját és megvettem a négert — megvettem úgy a hogy bujkált az erdőben és ugyanaz este, midőn haza értem és Mari-nak elmondtam, hogy Anderson az enyém lett: örömeben tapsolt és gyorsan elsietett. Már tíz percz mulva Andersonnal tért vissza, aki nevetve állt meg előttem és kövéren, meghízva a hosszas pihenéstől a takarmány között az istállóban.

Körülbelül két hónappal ezután történt, hogy a fölkelő négerok megtámadtak

minket és kiűztek az ültetvényből. Éjjel körül lehetett, midőn felköltöttem a eselédeket s mondtam nekik, hogy elmegyek és urnőjük is elmegy és a gyermekek is elmennek és ők mindnyájan tehetik, ami tetszik. Egyhangulag kijelentették, hogy a világ végeig is követnek minket és így együtt menekültünk és együtt táboroztunk a szabadban, és Mari vitte karján legkisebb babánkat s hogy elértük Atlantát, eselédjeink és fogatunk a szabadban maradtak, míg magunk a városba mentünk kellemesebb lakásba.

Másnap reggel Mari és Anderson eltűntek.

Megszöktek éjéjéjén és visszatértek a tanyára. Nem vehettem rosz néven tőlük, mert Anderson még nem ragaszkodhatott hozzám és vágyódott szabadság után. Rábeszélte Marit is, menjen vele.

Ez volt mind — nem, még sem mind: mert midőn 1865-ben visszatértünk az ültetvényre, ők itt voltak és Mari megbánva tettét, ismét oltalmunk alá kéredkedett. Férje a hadsereghez szegődött és midőn a sereg távozott, megszökött onnan és elvesztette nyugdíját és jutalmát. Később Maritól is megszökött és most nem tudom hová lett. De Fip, a hűséges udvaros, nem akart megválni tőlem. Az ő családjá nem volt az én tulajdonom. Fip azon a sötét, szerencsétlen éjszakán elhagyta övét és követett minket Atlantába; de néhány nap mulva visszaküldtem, hogy rendezze dolgait és nézzen a felesége és gyermekei után. Attól tartva, hogy kémnek nézik majd, ő is, mint szakács, a fekete sereghez csatlakozott, és pár napig maradt ott. Egy sötét éjszakán átusztá a Ousztanaula fo-

lyót és lement a nyugoti parton vagy tiz mértföldnyire, átusztva még egy folyót és kerülő uton elérte bátorságban Atlantát és megosztotta sorsunkat, míg a háborúnak vége szakadt.

Hát ezek voltak az egyedüli szökevények, akiket valaha birtam. Ketten tölem szöktek meg, hogy a yankeekhez álljanak, egy meg a yankeektől szökött meg, hogy nálam legyen. Lincolnnak, az akkori köztársasági elnök szabadsági proclamációját semmibe sem vette Tip. Tip velem volt Virginiában, Tip mindig hü volt és ragaszkodó, Tip rászolgált volna a nyugdíjra, és ohajtom, bár lennék képes, hogy én jutalmazhatnám meg! De Tip jól tudja, hogy bármikor lesz hajlék nélkül, az én házamban hajlékra talál. Ezer fehér ember létezik, akiknek jussa az Égre nincs olyan tiszta mint a Tip jussa.

Szaladj néger szaladj,
Parton az ököl —
Szaladj néger, szaladj,
Jobb ha megszököl!

Ezt a dalt szokták énekelni. Meg is csalják néha a rendőrséget, mint a dugárusok a finánczot. Élvezik a vele járó veszélyt és gyakran szoktak éjjeli kirándulásra indulni igazolvány nélkül. Ha egy csirke-ketreczet meg akarnak rabolni vagy megszédni a gyümölcsöst vagy a dinnyeföldet: jobb is volt igazolvány nélkül lenniök, mint az igazolvánnyal magukra vallani, hogy merre jártak. »Engedjék Dicket a felesége, Jim-Dunlap házához menni és ott maradni hétfő reggelig.« Ez volt a Dick igazolványa. Dicknek az országuton kellett volna maradnia és

nem bujkálhatott volna a földeken mint a fürj. Az így megejtett sűrű lopások ellen hoztak aztán törvényt, mely szerint bűnösnek jelentetett ki minden fehér ember, aki tyukot vagy bármi élelmi cikket vásárol egy négertől a gazdája külön engedelmé nélkül. Nagybátyám egy vasárnap éjjel vett vagy öt tyukot egy feketétől. Persze: egyig lopott jószág volt, s az akitől elcsenték, feladta a nagy törvénynek és ez az öt tyuk éppen 25 dollárjába került nagybátyámnak. Ha nem lettek volna lopott csirkék, minden rendén és semmi baj sem lett volna. A négerek akkoriban is lopkodtak apró dolgokat éppen mint ahogy most teszik. Nem voltak éhesek, de a természetökben fekiüdt. Tudomásomra jutott, hogy megloptak egy gyümölcsöst és tul is adtak a gyümölcsön. Még a legjobb néger is, ha szerét ejthette, vitt a feleségének holmi dugárut szombaton este. De az ügyes négerek nem félték az őrjáratától, mely ösmerte mindnyájukat; egy jó négert sohasem kérdeztek az igazolványa után. Ez az őrjárat a környékbeli legmódosabb polgárokból volt alkotva, akik magukra vállalták az éjjeli szolgálatot. Ha minden nyugodt volt, havonkint nem jártak ki többször mint egyszer. Néha a feketék alig menekülhettek. Az egyik vissza akart ugorni az ablakba, midőn észreveszi, hogy jó az őrjárat.

Persze, hóna alá szedte a lábát, míg az őrjáró polgárok ökölrel fenyegették a szökevényt. Így támadt ez a dal:

Szaladj néger szaladj,
Parton az ököl —
Szaladj néger, szaladj,
Jobb ha megszököl!

Sok jó mesét mondtak nekünk fiuknak, hogy hogyan tréfálták meg a patrolt és kerülték ki. Több volt benne a tréfás mint a féelmes, és egy siker felbátorította őket és készítette újabb csinyekre.

Ilyen volt a néger élete az én fiatal napjaimban és valóban, daczára mindennek, nem is volt az olyan rossz.

Angolból fordította: Terka néni.

LÁBBADOZÓ BETEG.

(Képpel a 213. lapon.)

VALAHÁRA, valahára,
Kiderült a nap sugára
A szenvedő, szelíd Klára,
Virágos kis ablakára!

Ó, nyissátok ki ablakát,
Szívja be a lég balzsamát,
Hallgassa a madár dalát,
Áldva az Ég jó angyalát!

Jó angyala Böske vala,
Böske dala vigasztalta,
Böske keze ápolgatta,
Hogy az Isten is megáldja!

ÉNEK-LE CZKE.

(Képpel a 216—217. lapokon.)

AKÁR hiszitek, akár nem, már én csak azt mondom, hogy ott abban az orosz-lán-ketreczben most zene-leczke van. Meglátszik a kicsinyeken, hogy roppant komolyan fogtak hozzá a tanuláshoz, mert hát ugy is illik, mikor maga az anyjuk fárad velök, hogy olyan gyönyörűségeen tudjanak bömbölni, miként jóra való orosz-lán-ketreczben bömbölnie kell.

Nem épen ritkaság állatkertekben a kölyök-oroszlán. Az már nagyobb ritkaság, hogy a nálunk született kis orosz-lán-ketreczre is nőjön; rendesen elpusztul már

fiatalon, mert hát szabad tér, erdő, síkság kell neki, hogy szaladgálhasson, izmosodhassék, míg a ketreczben örökké fogva van és elcsenevészedik. Pedig az orosz-lán-mama itt is épp oly gonddal ápolja és neveli kicsinyeit, mint otthon, Ázsia és Afrika sivatagjain. Ugyancsak bajos tőle elvenni fiait, védi őket rettenetes haraggal. Cselhez köll folyamodni, hogy kézbe lehessen kapni a kis orosz-lán-kölyköt.

Mert egészen kicsi korában az orosz-lán-nal ép ugy el lehet játszani, mint a a macskával. Vidám, jó kedvű kis jószágok és eszökbe sem jut harapni, pedig már piczike korukban is hatalmas foguk van. Engedik magukat czirógatni, játszanak, ficzkádoznak és szeretik, ha valaki játszik velök. Hanem ez csak rövid ideig tart. Mihamar kezdik érezni erejüket és akkor többé senkinek sincs kedve kivenni őket a ketreczből, hol anyjokkal játszanak, míg végre ebből is kinőnek és egészen megkomolyodnak.

Mikor a kicsinyek együtt vannak anyjokkal, gyakran egész hangversenyt rendeznek. Az öreg orosz-lán nagyot mordul s a kicsinyek torkuk szakadtából követik, bögnék, a mennyire csak telik tőlük. Nincs semmi bajuk, enni-inni kapnak eleget, nem is fenyegetnek senkit, hanem a kicsinyek tanulnak bömbölni. Talán arra gondolnak, hogy egyszer valamikor még kiszabadulnak, visszakerülnek hazájokba, a sivatagra és akkor tudni kell akkorát bömbölni, hogy mértföldnyire megrettenjen minden élő lény. Ha pedig ki nem szabadulnak, legalább elmulatnak a fogságban egy kis bömböléssel.

Bizonyosan azért is gyakorolják hát a kicsinyek olyan szorgalmasan, mint ezt a tudósok többszörösen észlelték.

TIPI, TUPI ÉS A BÉKA.

— Állatmese. —

NAGYOT ásitott Tipi, a mint ebéd után ott heverészett a napon. Aztán így szólt:

— Hallod-e, Tupi, szörnyen unalmas ez a mi életünk.

— Az ám, magam is olyan formát gondoltam, Tipi. Eszünk iszunk, játszunk, alszunk. De hát mit tegyünk?

— Nézzünk szét egy kicsit. Hát ha találunk valahol jobb világot.

— Nem bánom. Ha nem találunk, visszatérünk.

Mégy egy nagyot ásitottak, aztán fölkeltek és megindultak, vigán kaffogva, mert Tipi és Tupi két fiatal kutya volt. Mentek mendegéltek, egyszerre az uton egy öreg békát pillantottak meg.

— Ejnye de csuf jószág! szólt Tipi.

— De milyen! Kedvem volna agyon harapni, mondá Tupi.

Az öreg béka látta a veszedelmet. Itt csak fortélyllyal menekülhet. Fölfujta magát és így szólt:

...DE CSUF JÓSZÁG! SZÓLT TUPI.

— Oh ti kis tacsók, hát azt hiszitek, hogy én félek tőletek? Megjárná, a ki hozzám nyulna. Bejártam az egész világot, különb vitézeket is láttam én már.

Tipi és Tupi erre elfelejtették gonosz szándékukat.

— Bejártad az egész világot? Ez már más! Épen ilyen valakire van szükségünk. Mi most indultunk világgá. Nem bántunk, ha elvezetsz oda, a hol legszebb és legjobb a világ.

— Ha csak ez kell, azt könnyen megtehetem, magam is ott lakom. Jertek utánam.

Az öreg béka nagyokat ugorva ment elől, Tipi és Tupi pedig utána. Nem igen sokára egy zöldes, piszkos vizü tóhoz értek. A béka a partra állt és így szólt:

— Ez itt a legszebb és legboldogabb hely a világon.

Tipi dühbe jött, de még Tupi is.

— Micsoda? Te ostoba vakmerő

béka! Még gunyolódol? Ezt a hitvány pocsolyát mondod a legszebb és legjobb világnak!

A béka beleugrott a vízbe és onnan nevetve kiáltá:

— Nekem ez a legszebb és a legjobb; a ti dolgok, ha nektek nem tetszik. Mindenkinék ott legjobb, a hol otthon van.

— Rászedett a gonosz! mérgelődött Tipi.

— Nem én, kiáltá a béka. Hanem ti voltatok együgyűek. Én csak menekülni akartam, de egyuttal leczkét adtam nektek. Máskor ha valaki után indultok, előbb tudjátok meg, hová vezet; mert a ki vak-tába követ akárkit, pocsolyába jut. Ez pedig csak nekem jó.

Ezzel a béka elmerült a víz alá.

— Tudod, mit Tupi? Menjünk haza. Tanultunk valamit, érzük be vele.

És Tipi meg Tupi megfordultak, haza mentek.

A KIS BENCZE KALANDJA.

— Beszélyke. —

— **INT** valami forgószél, úgy tört be a kis Bencze az apa írószobájába.

Az apa javában írogatott, de a hat éves kis vitéz ezt nem bánta, az ő dolga sokkal fontosabb. Nem is állt meg, míg föl nem kapaszkodott az apa térdére és bele nem csimpaszkodott a nyakába.

— Apácska, kedves apácska, az már csunyaság, amit Béla velem elkövet!

— No, no, ugyan hát micsoda szörnyű bünt követett el?

— Hát valami titka van és nem akarja nekem megmondani. Ugy-é, megparancsolod neki, hogy mondja meg?

— Hová gondolsz! Ha titok, miképparancsolhatnám meg, hogy árulja el? Hiszen akkor nem volna titok.

— Igen, de az nem szép, ha magának tartja meg a titkot.

— De az még kevésbé szép, ha valaki másnak a titkát fürkészi.

— A mama mindig azt mondja, hogy nem szabad titkunknak lenni... ha tehát megparancsolod neki, akkor megmondja neked.

— Hm! De én nem vagyok kíváncsi.

— Akkor hát bizonyosan tudod... igen, már látom, hogy tudod és csak nekem nem akarjátok azt megmondani.

— És mért kellene azt neked tudnod?

— Mert engem érdekel... annyit mondott Béla, hogy rólam van szó, meg valamiről, ami a városban van. Ugy-e apácska, kapok valami szépet... mi az?

— Ha Béla azt mondta, hogy titok, én nem segíthetek a bajon. Csak annyit mondok, hogy a ki türelmesen vár, nem bánja meg.

No már ez épen az a tanács volt, a melyet a kis Bencze a legis-legkevésbé szeretett. Hogy ő várjon! Ez volt az, amit ő soha sem tudott megtenni, neki minden mindjárt kellett, rögtön meg akarta tudni, amire kíváncsi volt. Most tehát, mikor látta, hogy az apánál nem boldogul, duzzogva szállt le a földre és elégtelenül távozott.

Amint kiért az udvarra, Bélát pillantotta meg, ki már a kapunál volt, indult valahová.

— Hová mégy, Béla? Várj, én is megyek.

— Csak maradj itthon, velem nem jöhetsz. Én a városba megyek.

— Én is megyek.

— Oh persze! Messze van az néked, aztán ott most országos vásár van, nem ilyen kis fiuknak való olyan helyen botorkálni.

De a kis Bencze most már nagyon megátalkodott lett. Ha Béla a városba megy, bizonyosan azzal a titokkal van van valami dolga, ezt tudnia kell, látnia kell. Kért, könyörgött, mondogatta, hogy el bír ő sétálni a városba, nincs az messze; de Béla kérlelhetetlen maradt.

— Pedig csak azért is elmegyek, szólt Bencze elszántan. Fölülök a csacsira és benyargalok. Még utól is érlek. Csak menj.

— Meg ne próbáld! Az kellene még csak, hogy oktalanságot tégy.

— Igenis megteszem, és nem lesz oktalanság, hanem kifogok rajtad és megtudom hová mégy, megtudom a titkot.

Béla nagyot nevetett és elment. Nem tartott attól, hogy a kis Bencze megtegye, amit beszél. Már csak azért sem, mert hiszen a maga mesterségéből föl sem tud ülni a csacsi hátára.

Csakugyan ez volt a nagy baja Bencze urfinak. Mihelyt Béla elment, Bencze sietett a hátsó udvarba, hol az öreg csacsi csöndeskén sétálgatott, tépdese a falkerítés mellett levő kórókat. Jámbor állatt volt, Bencze sokat nyargalászott rajta, jól ismerték egymást. Most is előjött mindjárt a hívásra, gondolva, hogy kap valamit.

— Kapsz, csacsikám, kapsz, de engedj felülnöm a hátadra és menjünk hamar a városba.

A csacsi nem mondta, hogy ne tegyék, de már hogy Bencze mikép ül föl,

az teljesen az ő gondja. Persze, ha a csacsi teve lett volna, hogy letérdeljen, akkor könnyű lett volna a dolog. De hát így sem volt lehetetlen, Bencze addig-addig törte a fejét, míg végre is kitalálta a módját.

— Oda vezetem a csacsit ahhoz a padhoz ni... fölülök a lóczára, onnan pedig könnyen felülök. Csak vesszőt keresek ostornak.

A terv pompásan sikerült. A csacsi engedte magát a padhoz vezetni és ott nyugodtan megállt, Bencze kényelmesen fölülhetett.

— Így ni! Most menjünk!

Szerencsére senki sem látta őket, már tudniillik Bencze hitte azt, hogy szerencsére. A csacsi szokva volt hozzá, hogy kissé megnyargaltassa a kis gazdáját, tehát bizonyosan nem gondolt semmi rosszat és megindultak.

— Mindjárt kint leszünk a faluból... tudom éu az utat... fogadni mernék, hogy utolérem Bélát.

El is jutottak a falu szélére és messze az uton látni lehetett Bélát, a mint szaporán gyalogolt a város felé; Béla azonban nem tekintett hátra, nem látta, ki jön utána. Pedig ugyancsak jó lett volna. Mert éppen ekkor egy nagy kutya ugrott elő az árokból és dühös ugatással rontott neki a csacsinak. A fele sem volt tréfa, a csacsi nem igen kívánta, hogy a kutya megmarja, azért hát legokosabbnak vélte, ha teljes erejéből futásnak ered. Csakhogy ilyen nyargalásra Bencze nem volt elkészülve. Ijedten kapaszkodott a csacsi nyakába, kalapja leesett és maga is utána készült. Rémuldözve sikoltzott, fogózott,

kapaszkodott, de a csacsi ettől még inkább megvadult, tüskön-bokron keresztül nyargalt s amint egy nagy árkon átugrott, Bence kétségbeesett kiáltással leesett és eszméletlenül terült el a földön.

Ekkor már nem igen messze voltak Bélától, ki meg is hallotta a sikoltást, de mikor megfordult, már csak a tova iramodó csacsit látta. Hanem ez is elég volt: kitalálta, mi történt, odaszaladt és rátalált ájultan fekvő kis össére.

Mikor Bence ismét eszméletre tért, otthon feküdt, keze-lába rettentően fájts az orvos épen javában kötözte. Mert szegény Bence ugyancsak nagyot zuhant, egyik kezét kificzamította, a lábát véresre ütötte.

— Feküdnie kell vagy egy hétig, mondá az orvos.

Béle is telt egy hét, mig fölkelhetett. Szülei, testvére gondos szeretettel ápolták és nem pironagatták, de mikor már egészen fölépült, atyja komoly hangon így szólt:

— Gondolkoztál-e arról, mi által jutottál ilyen bajba?

Bence nagyot sohajtott.

— Igen, apácska, tudom. Magam okoztam türelmetlenségemmel, hogy nem akartam megvárni, mig ti mondjátok meg, miféle meglepetést készíttek.

— Ugy van. Ha szavamra hallgatsz, még az nap örömed lett volna, mert csináltattam egy kis kocsit, melybe a csacsit be lehet fogni és aztán kényelmesen, veszedelem nélkül kocsikázni. Béla épen azért indult a városba, hogy kihozassa. De te nyugtalanokdtál és az lett belőle, hogy csak egy heti szenvedés után jutsz a kedves meglepetéshez. Ezzel eléggé meg-

lakoltál, azért én megbocsátok és most Bélával mehatsz kocsikázni.

Nem is türelmetlenkedett a kis Bence ezután, hanem bölcsen hallgatott arra, amit bátyja vagy szülei mondtak neki.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

V. G. A magyar író és szerkesztő, aki előtt kijelenti a levélíró, hogy a magyar irodalmat kevésre becsüli: méltán érezheti magát feloldva attól, hogy tanácsaival szolgáljon. — **Draskovics Elemér.** Budapestnek vízzel való ellátása olyan kérdés, melynek vitatása tán nem igen illik a »Kis Lap« keretébe. — **Fischer Róza.** Ha a pénz nincs kimutatva, nem is kaptam. Kár volt nem utalványt küldeni. A bélyeg-rejtélyt oldozgatni már most késő, a boríték rég elhanyagódott. Örömemre szolgál, hogy neked is tetszik a »Kis Lap«. A bélyeg küldeményt köszönettel vettem. — **Wagner Valéria.** Ime, e számban beteljesedik kívánságod. — **Dienes Gábor.** Köszönettel veszem tudomásul, hogy a »Ludovica« Mária Ludovica királynéről nevezkedik. — **Fuchs Károly.** Nem vers az, kis öcsém, csak amolyan szösszenet. De többet várni tőled a te korodban, tulzott követelés volna. — **Széchenyi Pali** (Brln.) Csak szerencsés fiu vagy! Alig szóltál s ime: már megterült az asztal. Rejtvényt ugyan eleget közül a »Kis Lap«. — **Schlesinger Frédi.** Bátran küldheted. — *Több kéziratról a jövő számban.*

Jótekonyság.

A bölcsöde javára: Rosenthál Gizi, Irén és Jenő 2 frt. 50 kr. — A már eddig kimutatott 481 frt 62 krral együtt összesen 484 frt 12 kr., és 1 db 10 frankos arany.

*

Halmi Ferencz árvái javára: Laszly Helén 50 kr. — Horváth Mariska és Jolánka 50 kr.

*

Tihanyi Miklós árvái javára: Horváth Mariska és Jolánka 50 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« című napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

Forgó bácsi.